

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН
УУР АМЬСГАЛЫН САН

МОНГОЛ УЛС ДАХ ХАМТАРСАН КРЕДИТ ОЛГОХ МЕХАНИЗМЫН ХЭРЭГЖИЛТ

ХКОМ-ын нарийн бичгийн газар

2019 оны 10 дугаар сарын 3
Улаанбаатар хот

ХКОМ-ын хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа загвар төслүүдэд Японы засгийн газраас үзүүлэх дэмжлэг

- Хүлэмжийн хийн (ХүХ) ялгаралыг бууруулж, ялгаралын бууралтын кредитийг бий болгох хоёр талын буюу хамтарсан механизм юм.

Азийн Хөгжлийн Банкнаас (ADB) ХКОМ-ыг дэмжих Япон сан (Japan Fund for JCM)

- 2014 онд Япон улсын Засгийн газрын санаачлагаар Азийн хөгжлийн банкнаас хэрэгжүүлж байгаа төслүүд дээр дэмжлэг үзүүлэх итгэлцлийн сан байгуулсан.

- Орон нутгийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй (засгийн газар болон төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд) хөрөнгө оруулалтын төслүүд: Одоогийн ашиглаж буй технологийг дэвшилтэт нүүрстөрөгч бага ялгаруулах технологээр сольж суурилуулах нэмэлт зардалд өгөх буцалтгүй тусламж

- Орон нутгийн бус хөрөнгөөр хэрэгжиж буй (хувийн хэвшлийн зээлдэгчид болон орон нутгийн санхүүгийн байгууллагууд) хөрөнгө оруулалтын төслүүд: Засгийн газрын бус төсөл, хөтөлбөрүүдэд АХБ-ны санхүүжилтээр олгогдож буй зээлийн тодорхой нэг хэсгийг хөнгөлөлттэй нөхцлөөр хувийн хэвшил болон санхүүгийн байгууллагад олгох

Аль алинд нь өгөх санхүүжилтийн дээд хэмжээ 10 сая ам.доллар эсвэл төслийн нийт зардлын 10% -аас ихгүй хэмжээгээр нь тооцно. Жнь: (50 сая ам.доллараас доош өртөг бүхий орон нутгийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй төслүүдэд олгох дээд хэмжээ нь 5 сая ам.доллар байна.)

2019 оны байдлаар
(ойролц. 59 сая
Ам.доллар)-ийн хөрөнгө
оруулалттай байна.

ХКОМ-ын хэрэгжилтийн
схемээр явна.

(1 USD = 100 JPY)

[www. https://www.adb.org/publications/japan-fund-joint-crediting-mechanism](https://www.adb.org/publications/japan-fund-joint-crediting-mechanism)

ХКОМ-ЫН ХАМТАРСАН ХОРОО/ НАРИЙН БИЧГИЙН ГАЗАР

Хоёр улсын Засгийн газар 2013 оны 1 сарын 8-нд “Нүүрстөрөгч багатай хөгжлийн түншлэл”-д гарын үсэг зуран ХКОМ-ыг эхлүүлсэн анхны орон болсон.

Хамтарсан
Хороо

1 ДҮГЭЭР ХУРАЛ

2013 ОНЫ 4 САРЫН 11

2 ДУГААР ХУРАЛ

2014 ОНЫ 2 САРЫН 20

3 ДУГААР ХУРАЛ

2015 ОНЫ 6 САРЫН 30

4 ДҮГЭЭР ХУРАЛ

2016 ОНЫ 9 САРЫН 29

5 ДУГААР ХУРАЛ

2017 ОНЫ 10 САРЫН 24

6 ДУГААР ХУРАЛ

2018 ОНЫ 11 САРЫН 6

MINISTRY OF ENERGY

MINISTRY OF FOOD,
AGRICULTURE AND LIGHT
INDUSTRY

MINISTRY OF ROAD AND
TRANSPORTATION

MINISTRY OF FOREIGN
AFFAIRS MONGOLIA

MINISTRY OF CONSTRUCTION
AND URBAN DEVELOPMENT

MINISTRY OF MINING
AND HEAVY INDUSTRY

ENERGY REGULATORY COMMISSION
OF MONGOLIA

ULAANBAATAR CITY
GOVERNOR'S OFFICE

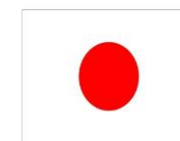
Ministry of the Environment
Government of Japan

METI
Ministry of Economy, Trade and Industry

外務省
Ministry of Foreign Affairs
of JAPAN

Embassy of Japan in Mongolia
Япон Улсаас Монгол Улсад суугаа ССР

IGES
Institute for Global
Environmental Strategies

Global Environment Centre
Foundation

БАЙГАЛЬ ОРЧИН
УУР АМЬСГАЛЫН САН

ХКОМ-ЫН КРЕДИТ БУЮУ ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙН ЯЛГАРАЛЫН БУУРАЛТ

- ХКОМ-ын хэрэгжилтийн хүрээнд **6 улсын** хэрэгжүүлж байгаа **19 төсөлд нийт 22022 т/CO2=** хүлэмжийн хийн ялгаралын бууралттай дүйцэх хэмжээний кредит тооцогдсон

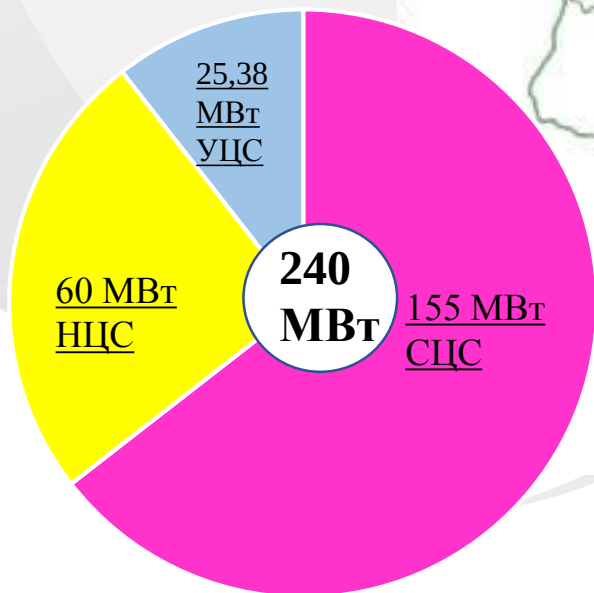
Улс	Огноо	Кредитийн хэмжээ (т/CO2)				
		Нийт	Япон улсын Засгийн газар	Төсөл хэрэгжүүлэгч тал (Япон)	Хэрэгжүүлэгч Засгийн газар	Төсөл хэрэгжүүлэгч тал (улс)
Индонези	2016/05/12 2018/07/10	745	380	70	279	16
Монгол	2016/09/29 2017/10/24 2018/11/6	18,312	12,814	1,833	3,664	0
Вьетнам	2017/10/10 2018/8/15	1,578	1,143	29	160	246
Палау	2016/12/19 2018/01/30	881	659	0	222	0
Тайланд	2018/04/20	300	151	0	0	149
Лаос	2019/1/18	207	174	0	33	0

ӨНӨӨДРИЙН БАЙДЛААР МОНГОЛ УЛСАД 240 МВт-ЫН СУУРИЛАГДСАН ХҮЧИН ЧАДАЛТАЙ СЭРГЭЭГДЭХ ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЭХ ҮҮСВЭР АШИГЛАЛТАНД ОРООД БАЙНА.

ХКОМ-аар төлөвлөгдсөн нарны станцууд:

1. Баянчандмань 21 МВт
2. Дархан 20 МВт
3. Завхан, Улиастай 5 МВт + нөөцлүүр/хураагуур

✓ Хувийн хэвшил + УАНС
*Төлөв: УАНС-аар санхүүжигдэх эрхээ баталгаажуулсан (ХасБанк)

✓ 100% Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар

Эх үүсвэр: ЭХЗХ

MN001, MN002- “Улаанбаатар хотын 118-р сургууль болон Төв аймгийн Борнуур сумын дулаан дамжуулах шугамыг өндөр үр ашигтай нам даралтын зуухаар солих төсөл”

Хэрэгжүүлэгч талууд:

Ану сервис ХХК /монгол талаас/

Сүүри Кэйкаку ХХК/япон талаас/

• 2016, 2018 онд нийт

- *Хүлэмжийн хийн ялгаралын
бууралт/CER/-ын кредит:
483 T-CO2*

MN004- Монгол улсын
анхны том хүчин чадалтай
Дархан хотод байрлах
10 МВт-ын нарны
цахилгаан станцын төсөл:

Хэрэгжүүлэгч талууд:

Солар Повер Интэрнэйшнл ХХК
(Монголын тал)

Sharp корпораци (Япон тал)

• 2017 онд

- *Хүлэмжийн хийн ялгаралын
бууралт/CER/-ын кредит:*

8947 T-CO2

MN003- Улаанбаатар хотын
ойролцоо 12.7 МВт-ын
суурилагдсан хүчин
чадалтай газар тариалан,
сэргээгдэх эрчим хүчний
хосолсон

Солар Фарм төсөл:

Хэрэгжүүлэгч талууд:

Everyday farm LLC, Bridge LLC
(Монголын тал)

Farmdo Co.,Ltd (Япон тал)

• 2018 онд

- *Хүлэмжийн хийн ялгаралын
бууралт/CER/-ын кредит:*

8880 T-CO2

Оюутолгойгоос Цагаан
суваргын дэд станцуудыг
холбосон 220 КВ-ийн өндөр үр
ашигтай, эрчим хүчний
алдагдал багатай цахилгаан
дамжуулах шугам барих:

Хэрэгжүүлэгч талууд:

ҮЦДС ТӨК
/МОНГОЛ талаас/

Hitachi Ltd., /япон талаас/

- 2019 онд

Хүлэмжийн хийн ялгаралын
бууралт/CER/-ын кредит:

1 T-CO₂

/1 сарын хэмжилт/

Төв аймгийн Сэргэлэн сумд
байрлах 15 МВт-ын
суурилагдсан хүчин
чадалтай нарны цахилгаан
станцын төсөл:

Хэрэгжүүлэгч талууд:

Тэнүүн гэрэл констракшн ХХК
/монгол талаас/

Sharp корпораци /япон талаас/

2019 оны 6 сард
ашиглалтанд орсон.

Урьдчилсан тооцооллоор
жилд бууруулах
хүлэмжийн хийн
ялгаралын хэмжээ

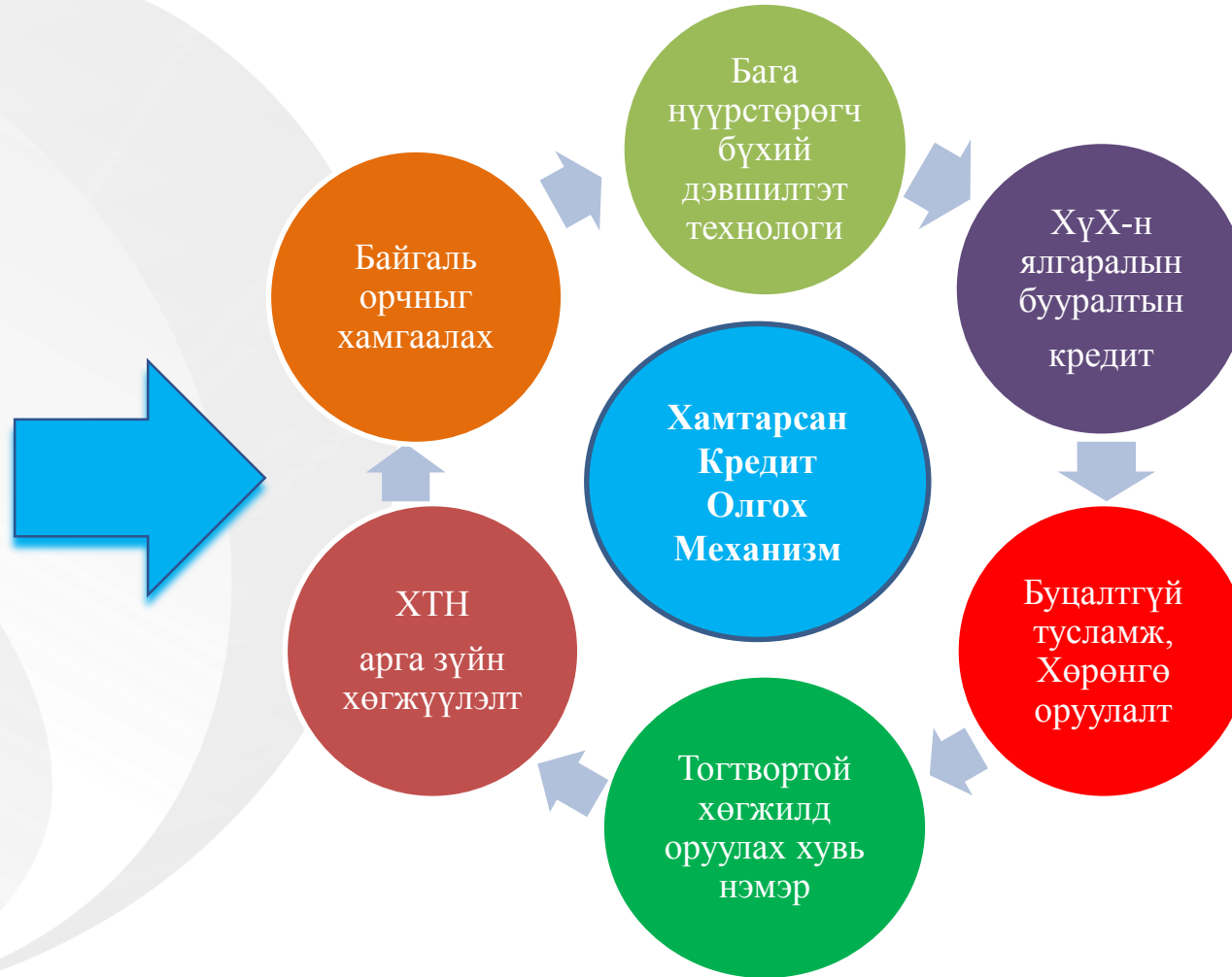
18438 T-CO₂

ХКОМ-ын төслүүд Монгол улсын Үндэсний зорилтот хувь нэмэр болон тогтвортой хөгжилд оруулж байгаа хувь нэмэр

Монгол улс 2030 он гэхэд хүлэмжийн хийн ялгаралыг хөгжлийн өнөөгийн загвараар явж хүрэх түвшнээс **14 хувиар** бууруулах үүрэг амлалт авсан.

ХКОМ хэрэгжсэнээр Монгол улсын тогтвортой хөгжилд оруулах хувь нэмэр

Одоогийн хэрэгжиж байгаа ХКОМ-ын төслийн үр дүнд **Япон улс 2030 он гэхэд 1.1 сая т-СО2-той дүйцэх хэмжээний** хүлэмжийн хий ялгаралыг бууруулсан байна.

60 сая
30 сая

ХКОМ-ЫН ХЭРЭГЖИЛТЭНД ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ, ЦААШИД ХИЙГДЭХ АЖЛУУД

- Байгууллага хоорондын уялдаа холбоо (ХКОМ-ыг хэрэгжүүлэх боломжтой салбаруудад мэдээлэл хомс, яамд хоорондын зохицуулалт, төслүүдийн тайлагнал г.м)
- Эрчим хүчний яам, ХАА яам дэмжлэг оролцоо, хүлэмжийн хий бууруулах боломжтой төслүүд
- Партнер байгууллагаа олох (Монгол-Япон талууд)
- Хамтарсан кредит олгох механизм (ХКОМ)-ын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх төслийн чиглэл, хүрээг өргөжүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөнд шууд өртөж буй манай улсын алслагдсан бүс нутаг руу төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд илүү анхаарах
- Улаанбаатар хот орчимд түүхий нүүрс түлэхийг хориглосон шийдвэр гарсан байгаа хэдий ч төвийн халаалтанд холбогдоогүй алслагдмал хороодын халаалтын асуудлыг давхар үр ашиг бүхий (Co-benefit), бүрэн шаталттай, утаа бага ялгаруулдаг зуухаар солих шаардлага байсаар байна, төслийн ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх
- Өнгөрсөн хугацаанд сэргээгдэх эрчим хүч, тэр тусмаа нарны цахилгаан станцын төслийг түлхүү хэрэгжүүлж байсан бөгөөд **цаашид усан цахилгаан станц** болон **сэргээгдэх эрчим хүчний хосолсон төслүүд, off-grid төслүүд** (орон нутгийн 5МВт-аас доош), **эрчим хүчний хэмнэлт** (хүнд, хөнгөн аж үйлдвэрийн салбарын эрчим хүчний хэмнэлт), **хөдөө аж ахуй** (шингээлтийг нэмэгдүүлэх), **тээвэр** (цахилгаан автомашин), **хог хаягдал** (цементийн үйлдвэр, хог хаягдал боловсруулах), **барилгын салбарт** (эрчим хүчний хэмнэлттэй технологи, дулаалга) төслүүдийг хэрэгжүүлэх тал дээр анхаарах.

ХКОМ-ЫН ТӨСЛҮҮДИЙН ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙН ЯЛГАРАЛЫН БУУРАЛТ (урьдчилсан тооцооллоор)

ТӨСЛИЙН НЭР	НЭГ ЖИЛД ҮЙЛДВЭРЛЭХ ЭРЧИМ ХҮЧ (кВт.цаг)	ЯЛГАРАЛЫН БУУРАЛТ (т CO2-экв)	ХЭМНЭЛТ (тонн)		АЖЛЫН БАЙР (хүн)	УРГАЦЫН ХЭМЖЭЭ
			Нүүрс	Ус (ДЦС-тай харьцуулахад)		
15МВт-ын Хөшгийн хөндий нарны цахилгаан станц	30.144.356	18.438	23.420	146.500	12-17	
10 МВт-ын Дарханы нарны цахилгаан станц	15.300.000	11.211	11.102	145.000	11	
12.7 МВт-ын Газар тариалан, СЭХ хосолсон төсөл	15.700.000	14.156	16.600	103.990	30	10,2 тонн ургац 19 төрлийн ногоо
ТӨСЛИЙН НЭР	НЭГ ЖИЛД ҮЙЛДВЭРЛЭХ ДУЛААНЫ ХЭМЖЭЭ (гигажоул)	ЯЛГАРАЛЫН БУУРАЛТ (т CO2-экв)	НЭГ ЖИЛД ХЭРЭГЛЭХ НҮҮРСНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ (тонн)		АЖЛЫН БАЙР (хүн)	НЭГ ЖИЛД ХЭРЭГЛЭХ УСНЫ ХЭМЖЭЭ (тонн)
			өмнө	одоо		
Борнуур сумын нам даралтын зуух	7396	206	1100	831	11	15
118-р сургууль	3792	92	520	392	7	3.6

АНХААРАН СОНССОН ТАНД БАЯРЛАЛАА!

1. ХКОМ-ЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ГАЗРЫН ВЭБХУУДАС: WWW.JCM-MONGOLIA.COM

2. ХКОМ-ЫН АЛБАН ЁСНЫ ВЭБХУУДАС: WWW.JCM.GO.JP

3. ХКОМ-ЫН БИЗНЕС ЭРХЛЭГЧДИЙГ ХОЛБОХ ТАЛБАР ВЭБХУУДАС:
[HTTPS://GEC.FORCE.COM/JCMGLOBALMATCH/S/REGISTRATION](https://GEC.FORCE.COM/JCMGLOBALMATCH/S/REGISTRATION)

ХОЛБОО БАРИХ: jcmmongolia@gmail.com